

'Hòa giải dân tộc phải dần dần'

Tại Việt Nam đang có nhiều hoạt động kỷ niệm ngày kết thúc cuộc chiến Việt Nam 30/04/1975.

Đúng 35 năm trước, chiến dịch Hồ Chí Minh của quân đội miền Bắc Việt Nam đã đi vào giai đoạn cuối, mà hồi kết là trận tấn công vào nội thành Sài Gòn, đánh chiếm Dinh Độc Lập và nội các Dương Văn Minh đầu hàng.

Đài BBC đã hỏi chuyện trung tướng Nguyễn Văn Thái, nguyên phó chính ủy sư đoàn bộ binh số bảy, quân đoàn bốn, một trong các quân đoàn tiến về Sài Gòn trong những ngày cuối tháng 4/1975.

***BBC:** Vào những giờ phút đó, ông đang có mặt ở đâu, thưa ông?*

Trung tướng Nguyễn Văn Thái: Ngày 30/04/1975, tôi ở mũi thọc sâu của sư đoàn bộ binh 7, quân đoàn 4, mà nhiệm vụ là chiếm Dinh Độc lập.

Nhưng phải đánh qua sở chỉ huy vùng 3 chiến thuật Biên Hòa, mà xe tăng không đi qua được cầu ghềnh và chúng tôi phải đi vòng qua xa lộ, do vậy chúng tôi đến sau quân đoàn 2.

Tuy thế đến 4 giờ chiều ngày 30/04/1975, quân đoàn 2 đã bàn giao lại nhiệm vụ Dinh Độc lập cho Sư đoàn 7. Từ đó, chúng tôi làm nhiệm vụ quân quản trong bốn quận nội thành: quận 1, quận 2 cũ, quận 4 và quận Bình Thạnh.

***BBC:** Thưa ông, nay có đánh giá rằng vai trò của ông Dương Văn Minh (cựu tổng thống Việt Nam Cộng hòa vào thời điểm 04/1975) trong những giây phút cuối cùng đã giúp giảm thiểu thương vong của cả hai bên. Ý kiến của ông ra sao về vấn đề này?*

Trung tướng Nguyễn Văn Thái: Đúng là ông Dương Văn Minh là một người có đầu óc dân tộc. Ngay cả sau cuộc đảo chính ông Diệm năm 1963, ông Minh sau đó lên làm tổng thống, đã có ý muốn thương thuyết với chính phủ cách mạng lâm thời miền

nam Việt Nam. Chính vì vậy, Mỹ đã lật ông Dương Văn Minh, thay bằng ông Nguyễn Khánh.

Trong khi gặp Thượng tướng Trần Văn Trà, Chủ tịch Ủy ban quân quản, ông Minh cũng đã nói rõ ý đồ của mình, rằng ông sẵn sàng trao trả quyền lực.

Vì ý thức đúng đắn như vậy, nên thiệt hại đã được hạn chế.

Nhưng thực ra ban đầu, ông Dương Văn Minh cũng chưa có ý định như thế mà muốn có một chính phủ liên hiệp các thành phần.

BBC: *Nói về tổn thất thì mất mát về người trong chiến dịch Hồ Chí Minh là bao nhiêu, thưa ông?*

Trung tướng Nguyễn Văn Thái: Con số tổn thất trong chiến dịch Hồ Chí Minh được công bố hiện nay là 6.000 người hy sinh, không kể con số bị thương. Từ Xuân Lộc, Nước Trong, Cầu Bình Triệu, ngã tư Bảy Hiền... hướng nào cũng có thương vong.

Nhưng số người hy sinh nhiều nhất là ở Xuân Lộc (4.000 bộ đội), vì một bên quyết giữ và một bên quyết đánh. Người Mỹ đã nói: 'Mất Xuân Lộc mà mất Sài Gòn' nên đã có trận chiến thật dữ dội từ 09/04-21/04.

BBC: *Cựu Thủ tướng Võ Văn Kiệt từng nói về cuộc chiến, là khi nó kết thúc thì hàng triệu người vui nhưng cũng có hàng triệu người buồn. Thưa, ông nghĩ thế nào về ý tưởng hòa hợp, hòa giải dân tộc?*

Trung tướng Nguyễn Văn Thái: Tôi cho rằng phải dần dần mọi người mới có ý thức về hòa hợp, hòa giải dân tộc.

Ngay cả bản thân tôi, khi đã là cán bộ cao cấp rồi mà nghe Thượng tướng Trần Văn Trà nói với ông Dương Văn Minh ("Giữa chúng ta không có kẻ thua người thắng, mà chỉ có dân tộc Việt Nam chúng ta thắng để quốc Mỹ"), tôi vẫn băn khoăn thắc mắc.

Nhưng dần dần cái ý tưởng đó nó cũng thấm vào mình.

Lúc đầu nhìn vẫn coi bên mình, bên kia, là địch-ta, dần dần mới quen đi. Bây giờ thì thấy nó là đúng, đúng với tinh thần dân tộc chúng ta là 'yêu nước thương nòi'.

http://www.bbc.co.uk/vietnamese/vietnam/2010/04/100426_30april_general_thai.shtml

© BBC 2010